

Nemzetközi találkozók a világ körül

Az eszperantó világmozgalom varázsa

Az európai kultúrkörben megszoktuk, hogy a nyár a nagy szabadságolások és fizikai feltöltődések ideje, amikor az emberek egy-két hét alatt megpróbálják kipihenni az egész évi munka fáradalmait. Sok ember a családjával tölti ezt az időszakot, míg mások elmennek üdülni a hegyek közé, vagy egy egzotikus tengerpartra. Nekem azonban különleges lehetőségeim adódtak az elmúlt évtizedekben arra, hogy aktív pihenéssel töltssem el augusztus első felét és felkeressem az öt kontinens számos országát.

Egy véletlen találkozás folytán ugyanis megismerkedtem a világ kommunikációs problémáinak a megoldását és egy jobb világ megteremtését célul kitűző eszperantó világmozgalommal, amely augusztusban tartja a nemzetközi kongresszusait immár több mint száz éve. A kialakult szokások szerint két egymást követő évben valahol Európában, az ezt követő évben pedig mindig egy másik kontinensen rendezik meg ezt az eseményt. Mivel 2012-ben engem választottak Magyarország képviselőjévé az ENSZ-szel és az UNESCO-val konzultációs kapcsolatban álló, rotterdami központú Universala Esperanto-Asocio vezetőségébe és később a római központú Internacia Katolika Unuiĝo Esperantista (Nemzetközi Katolikus Eszperantó Unió) auditori testületébe, ezért hivatali kötelességem is vált a részvétel ezeken az eseményeken.

Magyarországon már három alkalommal tartottak ilyen világkongresszust. Az elsőt 1929-ben, amelynek a fő védnökei

gróf Bethlen István miniszterelnök és gróf Zichy Gyula kalocsai érsek volt.

Életem első nemzeti eszperantó kongresszusán a Japánban lévő Kameoka városban vettem részt 1982-ben, amikor diák voltam a Verbita Rend által működtetett Nanzan Egyetemen Nagojában. Ott kellemes meglepetés volt számomra látni, hogy egy könnyen megtanulható nemzetközi nyelvnek köszönhetően a világ különböző részeiről oda érkező emberek milyen könnyen tudtak kommunikálni egymással. A résztvevők között baráti kapcsolatok alakultak ki, ahol az volt a természetes, hogy mindenki tolerálja a tőle eltérő kultúrákban élő emberek vallási és kulturális tradícióit. A rendezvényt az Oomoto nevű sintó vallási szervezet rendezte, és az udvaron ott állt egy sziklába vésvé a szervezet mottója: „Unu Dio, Unu Mondo, Unu Interlingvo” (Egy Isten, egy világ és egy közös közvetítő nyelv).

Emlékezetes volt még számomra az argentin fővárosban, Buenos Airesben rendezett kongresszusunk is, amikor kihasználva a kongresszus adta lehetőségeket, a rendezvény befejezése után felutaztam a brazil-argentin határvidékre, hogy meglátogassak egy ott szolgáló magyar miszionáriust, Varga János SVD atyát. Az ő kalauzolásával eljutottam Misiones tartomány híres turisztikai látványosságaihoz, köztük az Iguazu vízeséshez, és az őserdőben lévő egykori jezsuita redukciók romjaihoz is.

Afrikában járva a tanganyikai Viktória tó mellett az a benyomás maradt meg bennem, hogy mennyi vitalitás és életerő van az ottani emberekben. Miközben Európában mindenhol csökken a lakosság az alacsony születési számok miatt, Afrikában mindenütt azt láttam, hogy az utcák tele voltak gyerekekkel és a mostoha életkörülmények ellenére is mindenki vidám volt és elégedett. Egyetértettem az ottani kongresszusunkon előadó koreai közgazdász professzorral abban, hogy ha kedvezőek lesznek a körülmények, akkor a XXI. század Afrika felemelkedésének az évszázada lehet.

A különböző országokban átélt élményeim között kétség kívül a jeruzsálemi

kongresszusunk volt számomra a legemlékezetesebb. A rendezvényt követően egy busszal átmentem a palesztin közigazgatás alatt lévő Betlehembe és végig gyalogoltam a Sheperd Field Municipality (magyarul: Pásztorok Mezeje) és a betlehemi Születés temploma közötti úton, ahol két ezer évvel ezelőtt a pásztorok mentek üdvözölni az újszülött Jézust. Ezt követően felmentem Hajfába, elsétáltam a Bahai vallás központjához a Kármel hegyen, és meglátogattam Tibériást a Genezártai tó partján, ahol Szent Péter halászott, mielőtt Jézus elhívta őt, hogy az alakulóban lévő új egyházának az apostola legyen.

Neil Armstrong, az első ember, aki a Hold felszínére lépett azt mondta a Holdra lépésekor: „One small step for man, one giant leap for mankind.” (Egy kis lépés egy ember számára, de egy nagy ugrás az emberiség történelmében) Amikor ezek után Armstrong végig sétált a jeruzsálemi Óvárosban, mégis úgy nyilatkozott, hogy nagyobb élmény volt neki rálépni azokra a kövekre a Templomhegy mellett, amiken valaha Jézus is járhatott, mint a történelem során első emberként rálépni a Hold felszínére. A jeruzsálemi kongresszusunk keretében megszervezett siratófali kirándulásunkon mi is átértük ezt a különleges élményt, amikor Amri Wandel, a Héber Egyetem csillagász professzora elmagyarázta nekünk, azoknak a köveknek a történetét.

Szent Ágoston azt mondta, hogy a világ egy nagy vastag könyvhöz hasonlít, és aki soha se látogat el más városokba, tartományokba és országokba, az csak egy lapját tudja elolvasni ennek a nagy vastag könyvnek. A nemzetközi eszperantó mozgalomnak köszönhetően én az összes kontinens számos országába eljutottam, és ezáltal meg tudtam ismerkedni nagyon sok nép kulturális és vallási tradíciójával. Ezzel gazdagabbá vált az életem és elmondhatom, hogy nagyon sok lapját el tudtam olvasni annak a nagy vastag könyvnek.

Dr. Márkus Gábor